

1.

Richt, blijf rustig en zeg niets, luister niet en negeer smeekbeden of dreigementen. Haal de trekker over, blijf wachten en weersta de neiging om te vluchten. Controleer of je doel is bereikt. Als je daar zeker van bent, ga je rustig weg. Het is niet moeilijk.

Jan Bax, die meestal gewoon Bax wordt genoemd en Jonas Janssen die zichzelf 'Janssen met dubbel s' noemt, rijden over de Randweg van Haarlem. Ze komen net van de rechtbank. Bax heeft getuigd en Jonas Janssen ging mee als toeschouwer. Het was een saaie zitting en het duurde lang voordat Bax aan de beurt was om een paar korte vragen te beantwoorden. De rechter was tevreden, Jan Bax werd bedankt en mocht gaan. Binnen in de rechtbank was het prettig en koel, buiten is het klam en warm. En in de auto, een onopvallende zwarte Ford, is het niet veel beter. Er klinkt een oproep van de meldkamer met het verzoek om telefonisch contact op te nemen.

'Hi Carola, wat heb je voor ons?' Terwijl hij spreekt, bekijkt Jonas Janssen zichzelf in het spiegeltje van de zonneklep. Hij ziet dat zijn keurig gekapte haar nog vrij goed zit, veegt een lok een millimeter opzij en knikt tevreden naar zijn spiegelbeeld. 'Waar?' Jonas toetst het adres in de navigator. 'Die weg richting Bergen aan Zee? Ja, maar wel in Bergen-Binnen. Dus ja, wij zijn in de buurt.'

Jan Bax kijkt met opgetrokken wenkbrauwen opzij.

'Lijk in de duinen, of wij even kunnen gaan kijken.' Jonas vat het gesprek voor Bax samen. 'Hovenier vond lijk in zwembad, belde 112 en als gevolg daarvan worden onze inzet en expertise gevraagd. Mogelijk is er sprake van een misdrijf.'

'Het is vijfendertig kilometer naar Bergen. Dan zijn we er over tien minuten,' zegt Bax en met een kinderlijk genoegen zet hij het zwaailicht aan. De ongemarkeerde wagen is niet langer anoniem. Het blauwe licht dat verborgen zat in de grille van de auto, zorgt ervoor dat ze door het verkeer snijden. Bax geeft gas, ze scheuren over de A9, hij geniet.

Jonas kijkt naar de snelheidsmeter en rekent uit wat hun snelheid moet

zijn om die afstand in tien minuten af te leggen. De uitkomst maakt hem onrustig. 'Het gaat om een lijk, we hebben geen haast.'

Jan Bax negeert zijn klagerige collega en geeft extra gas.

Jonas doet zijn raampje dicht om zijn kapsel te beschermen tegen de loeiende rijwind. Hij houdt zich met witte vingers vast aan de deurgreep als Bax een vrachtauto over de vluchtstrook inhaalt. Even later komen ze in de buurt van het dorp Bergen, een smalle weg slingert door een polder.

Bax rijdt stevig, maar zodra ze het dorp in rijden, remt hij af tot een minder dodelijke snelheid en zet hij de zwaailichten uit.

Jonas doet zijn raampje weer open.

Ze passeren een bordje met goede raad voor bezoekers: DIT DORP IS NIET GEBOUWD VOOR SNELVERKEER.

Jonas is er blij mee. Bax vindt zichzelf een goede chauffeur, maar die mening deelt Jonas niet. Bax rijdt hard en hoekig en staat niet open voor opbouwend advies over zijn rijstijl.

De auto protesteert krakend als ze een rotonde nemen, wat Bax' vermoeden sterkt dat de politiegearage hem steeds oudere barrels meegeeft. Die stoere mannen van de verkeersdienst rijden in snelle bolides, maar hij wordt afgescheept met een oud afgereden brik met tweehonderdduizend kilometer op de teller.

Ze rijden door een jaren zeventig woonwijk.

'Ik dacht dat er alleen maar villa's in Bergen stonden?' zegt Jonas.

'Die komen zo,' zegt Bax. 'Dit zijn de sloppenwijken als het ware. Die zorgen voor het juiste contrast met de villa's.' Hij stuurt vaardig om een rotonde, trots op zijn mooie bochtenwerk.

Jonas hoort een verontwaardigde fietser schreeuwen die door krachtig rem- en stuurwerk ternauwernood een botsing kan vermijden.

'Die fietsers denken dat de weg van hen is,' mompelt Bax.

Jonas vraagt zich af hoe het kan dat zijn baas, een onopvallende rustige man met twintig dienstjaren achter de kiezen, verandert in een hooligan op de weg zodra hij onderweg is naar een spoedgeval.

De weg wordt even een groene bomentunnel. Dan is het weer licht en rijden ze het centrum binnen. Ze zien een plein met een klein busstation

en winkels. ‘Moet je kijken,’ roept Bax. Aan de kant van de weg staan een stuk of acht jongetjes met smartphones en fotocamera’s klaar. Voor hen rijdt een gele Ferrari. De bestuurder kent het hier, want hij geeft extra gas. De twaalfcilinder brult. De jongetjes maken foto’s.

‘Dit is een mooie test,’ zegt Bax. ‘Als ze foto’s van ons maken zijn we niet onopvallend genoeg.’

De jongetjes hebben echter alweer een nieuwe sportwagen gezien en richten hun camera’s de andere kant op.

‘Wat een malloten,’ zegt Jonas. ‘Volwassen kerels die hun dure auto’s aan kleine jongens showen.’

‘Ze staan allemaal op Instagram, denk ik,’ zegt Bax.

Ze rijden langs volle terrassen.

‘Veel bejaarden hier,’ zegt Jonas.

‘En Duitsers,’ zegt Bax. ‘Die komen naar de duinen en het strand.’

Ondertussen verandert het karakter van de huizen: groter, statiger en hier en daar rietgedekt.

‘Nu komen we in het duurdere deel, van twee keer de gemiddelde Nederlandse huizenprijs in de sloppenwijk, naar optrekjes van vele miljoenen.

Mensen uit de *Quote 500*, weet je wel, die lijst met rijkste Nederlanders.’

‘Dat trekt vast ook criminelen aan,’ zegt Jonas.

‘Ja,’ zegt Bax, ‘er wonen hier veel boeven.’ Bax bedoelt natuurlijk criminelen of delinquenten, weet Jonas. Hij heeft Bax vaak verbeterd, maar die blijft hardnekkig ‘boeven’ zeggen.

Bax stuurt vaardig om een grote terreinwagen heen. ‘Dat is al de derde Range Rover met een bellende blonde aan het stuur.’ Hij klinkt verontwaardigd. Hij heeft al zijn aandacht nodig om een groepje mannen op mountainbikes in te halen, want de weg is hier smal. In zijn spiegel ziet hij dat een aantal fietsers noodgedwongen de berm in is gereden. ‘Wat bezielt die gasten om in strakke lycrapakjes op een fiets te gaan zitten? Waarom willen ze allemaal naast elkaar rijden? En waarom gaan ze zo laat opzij? Ze zien toch dat ik haast heb?’

Jonas zegt niets. Hij wijt de rijstijl van zijn baas aan een onbewust doodsverlangen.

Ze zijn inmiddels in een groener deel van het dorp gekomen.

Jonas kijkt rond en ziet grote huizen tussen het gebladerte. ‘Hier moet het ergens zijn.’ Hij kijkt van het navigatiescherm naar buiten. ‘Daar, bij die ambulance.’

‘Dit zijn geen duinen,’ zegt Bax. ‘Dit is gewoon nog in de bebouwde kom. Er zijn weliswaar geen rijtjeshuizen, maar dit zijn zeker geen duinen, bosrijk dat wel.’

Jonas zwijgt.

Ze stoppen achter de ambulance. Die is verlaten. Het toegangshek naar het huis staat open.

2.

Bax blijft staan en bestudeert de omgeving. Lommerrijk is het woord dat bij hem opkomt.

De huizen liggen ver van de weg tussen het groen. Er komt veel verkeer voorbij. De auto’s roffelen over de oneffen straatklinkers.

‘Best lawaaiig hier,’ zegt Bax.

Jonas kijkt naar het hek. ‘Stevig spul, sensoren en camera’s. Er zal wel wat te halen zijn daar.’

Achter het toegangshek kronkelt een oprijlaan naar een moderne villa met ernaast een garage met ruimte voor minstens drie auto’s. Op de oprit staat een politieauto.

Een agent in uniform komt op hen aflopen.

Ze melden zich. ‘Waar moeten we zijn?’

De agent wijst. ‘Achter het huis, heren. U kunt omlopen. De schouwarts is er al.’

Bax wandelt met de handen op zijn rug. Er staan wat bomen in de tuin die Bax niet herkent. Geïmporteerd, denkt hij. Gewone bomen staan er ook genoeg, maar die zijn onvoldoende exclusief. ‘Dit is een huis dat niet zonder onderhoudspersoneel kan,’ zegt hij zodra ze de achterzijde van het pand kunnen zien. ‘Iemand voor de tuin, iemand voor het zwembad, een schoonmaakster, dat kost wat.’

De lichtblauwe tegels van het zwembad blinken in de zon. Het tafereel